

ใบความรู้: พื้นฐานการรวมวงดนตรี

รายวิชา FMU1201 ทักษะรวมวงดนตรี 1 (Music Ensemble 1)

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายความหมายของการบรรเลงหรือขับร้องรวมวงตามบทเพลงที่ได้รับมอบหมายได้
- ระบุบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในวง และเข้าใจมารยาทพื้นฐานในการฝึกซ้อมรวมวง
- เตรียมความพร้อมก่อนรวมวง ได้แก่ เครื่องดนตรี โน้ตเพลง การนับจังหวะ และการฟังร่วมกัน

คำสำคัญ

Ensemble / การรวมวง | Role / บทบาท | Cue / สัญญาณ | Tempo / ความเร็ว | Balance / สมดุลเสียง

ใบความรู้ประกอบการสอน รายวิชา FMU1201 ทักษะรวมวงดนตรี 1 | ผู้สอน: ผศ.ดร.รุ่งเกียรติ สิริวงษ์สุวรรณ

1. การรวมวงดนตรีคืออะไร

การรวมวงดนตรี คือ การที่ผู้บรรเลงหรือผู้ขับร้องหลายคนร่วมกันสร้างบทเพลงเดียวกัน โดยแต่ละคนรับผิดชอบแนวทางดนตรีของตนเอง และต้องฟังภาพรวมของวงเพื่อให้เกิดความพร้อมเพรียง กลมกลืน และสื่อสารอารมณ์เพลงร่วมกัน

แนวคิดง่าย ๆ: “ฟัง - นับ - ดู - ร่วม”

ฟัง	นับ	ดู	ร่วม
ฟังเสียงตนเองและเพื่อน	นับจังหวะและรักษา Tempo	มอง Cue / ผู้นำวง	ทำงานเป็นทีม

2. ข้อควรจำในการเรียนรวมวง

- อย่าเล่นเพื่อให้ตนเองเด่นที่สุด แต่ให้เล่นเพื่อให้ “เสียงรวมของวง” ดีที่สุด
- ความถูกต้องของจังหวะและการเข้าพร้อมกันสำคัญพอ ๆ กับความสามารถเฉพาะเครื่อง
- การฟังและการปรับเสียงเป็นทักษะที่ต้องฝึกตลอดภาคเรียน

ใบความรู้ประกอบการสอน รายวิชา FMU1201 ทักษะรวมวงดนตรี 1 | ผู้สอน: ผศ.ดร.รุ่งเกียรติ สิริวงษ์สุวรรณ

3. บทบาทหลักของสมาชิกในวง

ในการรวมวง ผู้เรียนควรรู้ว่า “ตนเองกำลังทำหน้าที่อะไรในบทเพลง” เพราะบทบาทที่ชัดเจนช่วยให้การซ้อมมีเป้าหมายและลดความสับสนระหว่างการบรรเลงหรือขับร้องร่วมกัน

บทบาท	หน้าที่สำคัญ	ตัวอย่างการปฏิบัติ
แนวทำนองหลัก	นำเสนอทำนองหรือ Theme	เล่น/ร้องให้ชัดเจน ไม่หลุดจังหวะ
แนวประสาน	เติมสีสันและความกลมกลืน	ฟังคอร์ดและปรับเสียงไม่ให้กลบแนวหลัก
แนวจังหวะ	รักษา Groove, Pulse และ Tempo	เล่นมั่นคง สม่ำเสมอ รับ Cue ได้
แนวเบส	เชื่อมจังหวะกับคอร์ด	เน้นรากคอร์ดและจุดเปลี่ยนท่อนเพลง
ผู้ขับร้อง/ผู้นำวง	สื่อสารอารมณ์เพลงและสัญญาณ	นับเข้า ส่ง Cue และควบคุมภาพรวม

คำถามชวนคิด

- ในบทเพลงที่กำลังซ้อม ฉันทำหน้าที่อะไร และต้องฟังใครเป็นพิเศษ
- ถ้าฉันเล่นดังเกินไปหรือจังหวะไม่นิ่ง จะส่งผลต่อวงอย่างไร

ใบความรู้ประกอบการสอน รายวิชา FMU1201 ทักษะรวมวงดนตรี 1 | ผู้สอน: ผศ.ดร.รุ่งเกียรติ สิริวงษ์สุวรรณ

4. มารยาทการฝึกซ้อมรวมวง

มารยาทการซ้อมเป็นพื้นฐานของความเป็นมืออาชีพ ผู้เรียนต้องตรงต่อเวลา เตรียมโน้ตเพลงและเครื่องดนตรีให้พร้อม เคารพบรรยากาศการเรียน และรับผิดชอบต่อบทบาทของตนเองในการซ้อมแต่ละครั้ง

1. เตรียมตัว

อ่านโน้ต/คอร์ดชาร์ต ฟังเพลง และตรวจเครื่องดนตรีล่วงหน้า

3. เริ่มพร้อมกัน

รับสัญญาณนับเข้า มองผู้นำวง และหายใจร่วมก่อนเริ่ม

5. หยุดพร้อมกัน

รับสัญญาณจบท่อน/จบเพลง และหยุดเสียงอย่างมีวินัย

2. ตั้งเสียงและเช็กอุปกรณ์

จูนเสียง ปรับระดับเสียง ตรวจสาย สายแจ๊ค ไมค์ หรืออุปกรณ์เสริม

4. ฟังและปรับสมดุล

ฟังเสียงรวม ควบคุมดัง-เบา และไม่เล่นกลบเพื่อนร่วมวง

6. สะท้อนผล

บันทึกข้อผิดพลาด จุดที่ต้องซ้อมเพิ่ม และเป้าหมายครั้งต่อไป

กติกาก่อนเริ่มซ้อม: เงียบ - ฟัง - มอง - พร้อม

ใบความรู้ประกอบการสอน รายวิชา FMU1201 ทักษะรวมวงดนตรี 1 | ผู้สอน: ผศ.ดร.รุ่งเกียรติ สิริวงษ์สุวรรณ

5. กิจกรรมฝึกปฏิบัติในชั้นเรียน

เวลา	กิจกรรม	หลักฐาน/ผลลัพธ์
10 นาที	ฟังตัวอย่างการรวมวง	จุดจุดที่วงเล่นพร้อม/ไม่พร้อม
20 นาที	แยกซ้อมตามบทบาท	รู้หน้าที่ของตนเองในบทเพลง
25 นาที	รวมวงจริง	ฝึกนับเข้า หยุดพร้อม และฟังสมดุลเสียง
10 นาที	สะท้อนผล	ตอบแบบประเมินตนเอง 3 ข้อ

แบบสะท้อนผลรายบุคคล

- ☐ วันนี้ฉันทำหน้าที่ใดในวง:
- ☐ จังหวะและการเข้าพร้อมกันของฉันอยู่ระดับใด:
- ☐ ครั้งต่อไปฉันต้องปรับปรุงเรื่องใดมากที่สุด:

เกณฑ์สังเกตเบื้องต้น: ความพร้อม | จังหวะ | บทบาทในวง | การฟังร่วมกัน | วินัยและความรับผิดชอบ

หมายเหตุ: ผู้เรียนสามารถส่งคลิปข้อสัน 1 คลิป พร้อมแบบสะท้อนผล เพื่อใช้ติดตามพัฒนาการรายบุคคล

ใบความรู้ประกอบการสอน รายวิชา FMU1201 ทักษะรวมวงดนตรี 1 | ผู้สอน: ผศ.ดร.รุ่งเกียรติ สิริวงษ์สุวรรณ